

Izhaja vsak dan zjutraj razven
v ponedeljkib in dnevih po
praznikih. Posamezna številka
Din 1[—], lanskoletne 2[—]; me-
sečna naročnina Din 20[—], za tu-
jino 30[—]. Uredništvo v Ljub-
ljani, Gregorčičeva 23. Telefon
uredništva 30-70, 30-69 in 30-71

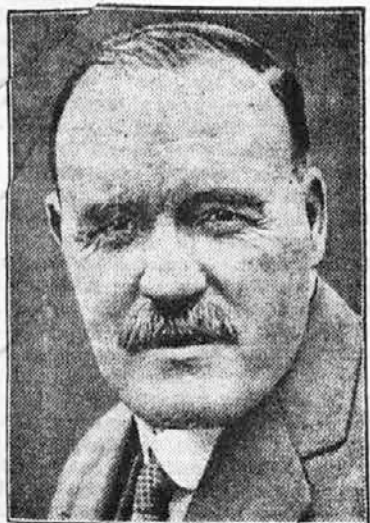
Jugoslovan

Kopirsov ne vračama.
Oglasi po tarifi in dogovoru.
Uprava
v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68.
Podružnica v Mariboru, Alek-
sandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. šek, rač. Ljubljana 15.621.

Št. 75

Ljubljana, sreda, dne 1. aprila 1931

Leto II.

Ministrski predsednik Nove Zelandije
g. LANG

Nova Zelandija je danes ustavila izpla-
čevanje obresti državnega dolga.

Dr. Beneš poseti tudi Beograd

Praga, 31. marca. n. Iz poučenih virov je izšla
vest, da se namerava zunanji minister Beneš,
ki sredi aprila potuje v Atene, ustaviti tudi v
Beogradu.

Dr. Spaljaković pri Briandu

Pariz, 31. marca. AA. Havas poroča, da je
francoski zunanji minister Briand sprejel v av-
dijenco jugoslovanskega polnomočnega mini-
stra v Parizu dr. Miroslava Spaljakovića.

Pariz, 31. marca. AA. Havas poroča, da je
jugoslovanski polnomočni minister dr. Miro-
slav Spaljaković odpotoval snoči v Beograd.

Predavanje ministra Demetrovića v Pragi

Praga, 31. marca. n. Danes okrog 16. ure se
je vršil v posvetovalnici magistrata ustanovni
občni zbor češkoslovaško-jugoslovanske trgovin-
ske zbornice. Zborovanja so se udeležili tudi
jugoslovanski trgovinski minister Demetrović,
poslanik dr. Kramer in češkoslovaški trgovin-
ski minister dr. Matoušek ter zastopniki gospo-
darskega ministristva in gospodarskih organi-
zacij. Jutri bo minister Demetrović v slovan-
skem inštitutu predaval o razvoju gospodarskih
razmer v Jugoslaviji.

Avstrija nam je odpovedala trgovinsko pogodbo

Dunaj, 31. marca. d. Uradno se objavlja: Tr-
govinska pogodba z Jugoslavijo, kakor tudi tr-
govinska pogodba z Madžarsko sta bili danes po
avstrijskim poslanikom v Beogradu in Budimpešti
v imenu avstrijske zvezne vlade trimesečno, za
rok 1. julija t. l., odpovedani.

Zračna pošta med Londonom in Avstralijo

London, 31. marca. AA. v soboto starta v Lon-
donu prva zračna pošta za Avstralijo. Poštna
zveza je bila ustanovljena na osnovi sporazuma
med letalskim, ter poštnim ministristvom in im-
perijalno zračno družbo. Zračna proga med
Londonom in Port Darvino meri 11.194 milj.
Letala bodo preletela to pot v 15 dnevih na-
pram 28 dnevom, ki jih potrebuje za to progo
najhitrejša vozila.

Indijci zahtevajo neodvisnost

Allahabad, 31. marca. AA. Včeraj so se nemiri
v Cawnpore po dvodnevnem premirju ponovili.
Pri tem je bila ubita 1 oseba in 6 ranjenih.
V Daramahandu pri Amritsaru sta bila pri več-
erajšnjih nemirih ubita dve demonstranta in več
ranjenih.

Karachi, 31. marca. AA. Vseindijski kongres
je na otvoritveni seji odobril sporazum med
Gandhijem in podkraljem lordom Irwinom.

Sprejeta je bila resolucija, ki zahteva popolno
neodvisnost Indije v armadnih, finančnih, davč-
nih in zunanje političnih zadevah in imenuje
Gandhija za vodjo delegacije indijskega kon-
gresa na prihodnji konferenci »okroglo mize«.

Koncentracija leve v Franciji

Pariz, 31. marca. AA. Ker so se lyonski soci-
jalisti združili z radikalnimi socialisti zaradi
skupnega nastopa pri volitvah, je dosežanji žu-
pan Herriot odstopil. Temu koraku pripisujejo
politični krogi širši pomen, ker bo nemara se-
daj nastalo vprašanje o levičarski koncentraciji
po vsej Franciji.

Sprava med angleškimi konservativci

London, 31. marca. AA. Neville Chamberlain,
predsednik konservativne stranke, in lord Bea-
verbrook, vodja imperijalnih križarjev, sta se
pobotala. Sporazumu se je priključila tudi Rot-
hermerjeva imperijalna stranka. Na vseh treh
strane so popustili v glavnih vprašanjih.

Bratsko sodelovanje s Češkoslovaško

**Svečane manifestacije povodom podpisa trgovinske pogodbe - Visoko čsl. odlikovanje
ministru Demetroviću in poslaniku dr. Kramerju - Ustanovitev jugoslovansko-češko-
slovaške trgovinske zbornice**

Praga, 31. marca. o. Snoči je predsednik
republike g. dr. Tomaž G. Masaryk v svo-
jem dvoreu Lani sprejel v posebni avdi-
jenci jugoslovanskega trgovinskega mini-
stra Jurija Demetrovića in jugoslovanskega
poslanika v Pragi dr. Alberta Kramerja,
s katerima se je dolgo razgovarjal in
se posebno zanimal za gospodarske razme-
re v Jugoslaviji. Pri tej priliki je predsed-
nik g. Masaryk odlikoval trgovinskega mi-
nistra Demetrovića z redom Belega leva I.
stopnje, poslanika dr. Kramerja pa z re-
dom Belega leva II. stopnje. Po avdijenci
je bila prirejena večerja, ki so se je ude-
ležili minister Demetrović, njegova sopro-
ga, poslanik dr. Kramer, podpredsednik
češkoslovaške vlade, češkoslovaški zunanji
minister, trgovinski minister in kmetijski
minister, kakor tudi kancelar predsednika
republike.

Danes opoldne je trgovinski minister
Jurij Demetrović v spremstvu načelnika
naše trgovinske delegacije načelnika Pilje
in uradnika poslanstva Bajića posetil
grobnico jugoslovanskih vojakov na Ole-
šanskem pokopališču, kjer je položil na
grob lep venec. Tu jih je sprejel prota
Črpanin, čuvar naših vojaških grobov, ki
je dal ministru pojasniti o delih na grob-
nici naših vojakov na Češkoslovaškem.

Danes ob 13. sta gospa in gospod zuna-
nji minister dr. Edvard Beneš v svoji vili
priredila kosilo, na katero so bili povab-
ljeni trgovinski minister Demetrović z go-
spo, jugoslovanski poslanik dr. Kramer,
dalje češkoslovaški ministri Matoušek,
Krofta in Bradač, kakor tudi načelniki tr-
govinskih delegacij.

Danes ob 16. se je izvršilo konstituiranje
jugoslovansko-češkoslovaške trgovinske
zbornice v navzočnosti odposlancev vseh
ministrstev, zastopnika praške občine in
vseh gospodarskih organizacij. Svečano se-
jo je otvoril ravnatelj Živnostenske banke
g. Preis v lastnosti predsednika gospodarskega
odбора jugoslovanskega inštituta. Be-
sedo je dal nato ministru Demetroviću, ki
je imel ta-le govor:

»Posebno me veseli, da mi je dana prili-
ka, da morem takoj po podpisu sklenjene
trgovinske pogodbe, ki naj da novega va-
maha našim gospodarskim podjetjem, pri-
sostvovati konstituiranju jugoslovansko-
češkoslovaške gospodarske zbornice v Pra-
gi. Naloga, ki si jo je zbornica postavila, je
popolnoma v duhu tistih idej, na katerih
je zasnovana pravkar sprejeta trgovinska
pogodba, kakor tudi nadaljnje delo, ki nas
čaka v smeri vedno večjega širjenja naših
gospodarskih vezi. Zato se na prvem mestu
zahvaljujem spočetnikom zamisli za osno-
vanje gospodarske zbornice kakor tudi
predsedniku gospodarskega odbora slovan-
skega inštituta g. Jaroslavu Preisu in prav
tako vsemu pripravljalnemu odboru in jim
želim, da to zamisel uresniči. Gospoda,
mislim, da ni potrebno pojasnjevati, kaj je
naloga takih zbornic, ker to so že predniki
jasno povedali. Kar karakterizira njihovo
delo in smer, je, da one kot kolektivni izraz
volje in potrebe gospodarskega sveta, ki
je posebno interesiran na gospodarskih
odnošajih med obema državama, lahko
znatno pripomorejo k ojačenju teh vezi, in
sicer s hitrim in zanesljivim obveščanjem.
To dejstvo je dokazano s tem, da imajo sko-
ro vse države take zbornice ali pa jih snu-
jejo. Rajši se bom pomudil malo pri vpra-
šanju, kaj more ta zbornica, ki smo jo se-
daj osnovali, napraviti dobrega za obe naši
državi in za naše posebne razmere. Ni dva-
ma, da ona lahko v tem pogledu razvije
plodno in vsestransko delo. Če se vpraša-
mo, kaj naj bo ena njenih najglavnejših, če
ne morebiti njvaznejših nalog, mislim, da
se ne bom motil, če pravim, da je to izgra-
ditev direktnih vezi med poslovnim svetom
obeh držav in izključitev nepotrebnih po-
srednikov v medsebojni izmenjavi blaga.

V tej smeri lahko jugoslovansko-češko-
slovaška zbornica mnogo napravi in pri-
hrani na ta način našim gospodarstvom ve-
like izgube. Zbornica naj torej pripomore
do osebnih zvez neposredno med češko-
slovaškimi in jugoslovanskimi izvozniki, do
boljšega medsebojnega spoznavanja, ki ga

ni nikdar preveč, do širjenja obojestranske-
ga zaupanja, do pobiranja zablod, ki se
utegnejo pojaviti. To je torej naloga, do-
stojna ustanove, ki naj služi gospodarskim
interesom dveh bratskih narodov. Dobre
posledice ne morejo izostati in te posledice
se bodo občutile ne samo na gospodarskem,
temveč tudi na kulturnem in političnem po-
lju. Kakor sem že rekel, je novo sklenjena
trgovinska pogodba postavila pogoje za
boljše gospodarsko sodelovanje; toda tudi
ta pogodba je samo etapa, v vrsti prizade-
vanj obeh naših držav, da postavi svoje
gospodarstvo na bolj zdrave in solidne te-
melje in si zagotovita dostojno mesto v sve-
tovnem gospodarstvu, ki jima po gospodar-
skih možnostih njihovih gospodarskih
struktur kakor tudi po delavnosti in pod-
jetnosti njihovega poslovnega sveta po pra-
vici gre. Prvi korak v smeri bodočega raz-
voja, nova pogodba, obsega vse tiste ele-
mente, na katerih se lahko dalje zida. Po-
goj za to je, čim boljše izkoriščanje pogo-
jenih ugodnosti, njih popolno efektuiranje
in sodelovanje pri tem izkoriščanju, kar
smatram tudi za bistveno nalogo zbor-
nice.

Za Demetrovićem je govoril še jugoslo-
vanski poslanik dr. Kramer, nato češko-
slovaški minister Matoušek in nazadnje še
bivši češkoslovaški poslanik v Beogradu
Jan Seba. Na koncu so z velikim navduše-
njem sklenili, da se s seje pošljeta brzo-
javki vdanosti Nj. Vel. kralju Aleksandru
in predsedniku republike g. Masaryku, ka-
kor tudi pozdravni brzojavki predsedniku
češkoslovaške vlade in predsedniku jugo-
slovanske vlade.

Nato je ob 20. poslanik dr. Kramer v sa-
lonih poslanstva priredil intimno večerjo,
na katero so bili med drugim povabljeni
podpredsednik češkoslovaške vlade, dalje
minister dr. Beneš, Matoušek, Bradač in
Krofta z gospodi in slednjič trgovinski mi-
nister Demetrović z gospi in šefi trgovin-
skih delegacij. Po večerji je poslanik dr.
Kramer priredil velik sprejem najodlič-
nejših zastopnikov gospodar. organizacij.

Min. Curtius skuša opravičiti pogodbo z Avstrijo

**Njegov včerajšnji odgovor na zadnji veliki Briandov govor - Nemčija se ne bo odteg-
nila razpravi pred Društvom narodov - »Samostojnost Avstrije ni dotaknjena«, češ da
je sporazum izključno gospodarskega značaja - Nezmanjšano nezaupanje v Franciji**

Berlin, 31. marca. d. Na današnji seji dr-
žavnega sveta je imel zunanji minister dr.
Curtius napovedani govor o nemško-avstrij-
skem carinskem sporazumu. Minister je
dejal: »Mednarodna razprava o nemško-av-
strijski pogodbi glede prilagoditve carin-
skih in trgovinsko-političnih razmer obeh
držav je dospela na neko točko, posebno
odkar je določeno, da se bo Svet Društva
narodov v kratkem času bavil z zadevo. G.
Briand je v svojem govoru pred francoskim
senatom govoril o gospodarskih problemih,
ki pritisajo na vso osrednjo Evropo, po-
sebnost pa na Avstrijo. Gospodarske skrbi so
bile tiste, kar je avstrijsko in nemško vlad-
do privedlo skupaj. Avstrija, ki je bila iz-
trgana iz velike gospodarske enote, ki ima
pretesno podlago za svoj gospodarski apa-
rat in katere prebivalstvo že 10 let živi pod
svojim kulturnim nivojem, mora iti za ena-
kim ciljem t. j. s prilagoditvijo naših car-
inskih in trgovinsko-političnih razmer in
s prostim gospodarskim prometom oživiti,
dvigniti in razširiti obe narodni gospodar-
stvi.

Dr. Curtius je dalje skušal dokazati, da
je misel regionalnih pogodb, kakršno sta
sklenili Avstrija in Nemčija, izšla iz kro-
gov onih držav, ki tej pogodbi sedaj na-
sprotnujejo, ter je potem nadaljeval:

»Vsi ti razgovori in načrti so zahtevali
vključitev v vseevropsko delo za solidar-
nost in skupnost. Nemška in avstrijska vlad-
da sta si svesti, da s svojim načrtom stre-
mita v isti smeri naprej. Njuna izjava, da
sta pripravljena pogajati se z drugimi dr-
žavami za slično ureditev gospodarskih
razmer, je izšla iz prepričanja, da s tem

sledita evropskim gospodarskim zakonom.
Njuni načrti so manj ekskluzivni, kakor na-
črti češkoslovaškega zunanje ministra, ki
je našo ponudbo že v naprej odklonil in
govoril o carinski zvezi med državami Male
antante s pritegnitvijo Avstrije, a z izklju-
čitvijo Nemčije.

Čisto gospodarski značaj nemško-avstrij-
skega načrta ni v nasprotju z mednarodno-
pravnimi obveznostmi in čezmami. Razu-
me se samo od sebe, da smo se hoteli izog-
niti tudi samemu videzu, da bi se s tem
kršila neodvisnost Avstrije. Res, načrt stre-
mi za carinsko zvezo; za svobodo blagov-
nega prometa na znotraj in na identiteto
carinske in trgovinske politike na zunaj.
Toda ta carinska zveza bi bila prilagojena
posebnemu položaju Avstrije. Spričo te
strukture našega dogovora je težko razu-
meti, na kak način bi se mogla s tem kr-
šiti neodvisnost Avstrije. Trde sicer, da je
načrt nasproten pogodbam, vendar pa do
sedaj še niso niti poskusili to utemeljiti.

Vi veste, da nam je angleška vlada sta-
vila predlog, naj bi pred nadaljnjimi odlo-
čitvami predložili stvar Svetu Društva na-
rodov, ki bi razpravljal o pravni strani
vprašanja. Prav tako vam je znan odgovor,
ki ga je dal državni kancelar angleškemu
poslaniku. Isto stališče kakor državni kan-
celar sem zavzel jaz, ko me je naslednji
dan posetil angleški poslanik, da se o stvar-
i informira. Jasno je, da mi s svoje strani
ne moremo izjaviti, da bi smatrali razpra-
vo o pravem vprašanju za potrebno. Ra-
zume pa se seveda, da se ne homo odtegni-
li, če bodo signatarne sile ženevskega pro-
tokola iz leta 1922 to stvar na tak način

obravnavale v Svetu Društva narodov. Nam
se tega na noben način ni treba bati. Hen-
derson je napovedal, da bo predlagal, naj
se zadeva postavi na dnevni red prihod-
njega zasedanja Sveta Društva narodov v
mesecu maju. Mi proti temu nimamo nič
ugovarjati, računamo pa razen tega še s
tem, da se bo o vsej stvari govorilo že prej
v panevropskem študijskem odboru.

Dr. Curtius se je nato branil proti kri-
tiki oblike diplomatskega postopanja v tej
zadevi in je končal z besedami: »V mejah
veljavnih pogodb hočemo čim hitreje obe-
ma našima državama, ki sta v hudi stiski,
preskrbeti korist, ki jih bo nudilo razšir-
jeno gospodarsko ozemlje. Hočemo tudi da-
ti novega impulza prizadevanja za novo or-
ganizacijo evropskega gospodarstva. V za-
doščenje mi je, ko lahko ugotovim, da so
naše cilje v svetu razumeli. Samo nespo-
razumljenje je moglo dati povoda za govor-
jenje, da bi se s tem sporazumom kalilo
dobro sporazumevanje med narodi ali da
bi se celo ogražal mir. Ne morem tudi pri-
znati, da bi utegnili nemško-avstrijski na-
črt postati ovira za razorožitveno konferen-
co prihodnjega leta.

Pariz, 31. marca. AA. Časopisje je spre-
jelo Hendersonov govor o nemško-avstrij-
skem carinskem sporazumu večinoma pre-
cej hladno. Listi so s Hendersonovo poli-
tiko nezadovoljni in zahtevajo direktno ak-
cijo proti temu dogovoru.

Jules Sauerwein zahteva v listu »Le Ma-
tin«, naj Nemčija zajame Avstrijo sedanje
teritorijalno stanje. V tem primeru ne bi
bila nemška inicijativa tako nevarna.

Naš notranji problem

Neverjeten je napredek, ki so ga dosegla naša mesta v zadnjih dvanajstih letih. In še vedno napredujejo in še vedno je krepek razmah njihovega razvoja, pa čeprav vse govori o težki gospodarski krizi, ki tiči vse gospodarstvo. Napredek naših mest priznava tudi vsak tujec in celo oni, ki so ob preobratu bežali iz naše domovine, se sedaj dostikrat kesajo, ker so imeli premalo vere v moč naše dežele in njegovega prebivalstva.

Se vse drugače pa bi mogli napredovati, če bi vsak od nas storil v vsakem trenutku svojo dolžnost, če bi vsakdo veroval v svoj narod in se z vso poštenostjo posvetil napredku svojega naroda. Ali je bilo na primer treba, da smo celih deset let tekmovali med seboj, kdo bo bolj drug drugemu nasprotnik in škodoval. Za vsako malenkost, za vsako drobna-rijo smo se vedno razdelili v več taborov, ki so smatrali, da je vsa modrost le v tem, kako bi čim uspešneje drug drugega ovi-rali v delu. Nikjer ni bilo složnosti in vse naše delo je obstajalo v tem, da smo vedno bolj in bolj komplicirali naše notranje pro-bleme, dokler niso postali skoraj nerešljivi.

Ali nerešljivi so bili le na videz, ker ni bilo dobre volje med tistimi, ki so bili vod-niki naroda in imeli moč, da vse te notra-nje spore rešijo. Ljudje brez dobre volje pa ne smejo imeti odločilne besede, ker so ovira splošni konsolidaciji in zato je prišel in je moral priti 6. januar. Ta je zopet od-prl pot pospešenemu in potenciranemu na-predku, toda zopet le pod pogojem, da se lotijo dela ljudje dobre volje.

Ti bi morali sedaj se uveljaviti v javnem življenju in zato je po 6. januarju ves naš notranji problem le v tem, ali se bodo ti ljudje znali in hoteli uveljaviti v javnosti. Nobenega dvoma pa ni, da se bodo ti ljudje takoj pridobili veljavo in ugled, če bodo imeli pogum, da se lotijo onih vprašanj, ki so že od preobrata dalje na dnevnem redu in za katere vsakdo ve, kako jih je treba rešiti, če se hoče narodu res samo dobro.

Tako je zlasti jasno, da je mogoče priti na pravo pot le, če se je brezpogojno za napredek države in za znago čiste jugoslo-vanske misli. Ne gre, da se vedno in vedno ponavlja isto stremiljenje, da je samo takrat upravičeno tudi zasebno delo za državo, ka-dar ta čisto ustreza gotovi skupini ljudi. Država ne more služiti samo eni skupini, ker je v službi vsega prebivalstva, pa naj to pripada tej ali drugi verski, socialni ali stanovski skupini. Država se ne sme izreči le za eno skupino, se tudi ne sme osloniti le na ene ljudi, temveč mora voditi politiko, ki ustreza vsem, da morejo vsi prebi-valci Jugoslavije z zanosom reči: jugoslo-vanski državljani sem. Nekateri pa na to silno radi pozabljajo in vedno znova hoče-jo, da se godi samo njih volja. V tem, da kdo vidi vedno le svoje interese, pa je že znak one slabe volje, ki je dosedaj tako zelo ovirala naš napredek.

Država ima nujno čisto svojo politiko, ki se ne more kriti vedno z zahtevami vsa-ke skupine. Država pa pri tem že iz egoi-stičnih ozirov pazi, da ne nastopa proti bi-stvenim interesom niti ene skupine, dočim propaganda za cilje te ali one, tudi še tako važne skupine, ni stvar države, temveč te skupine same. Naloga države je le ta, da ne dopušča od nobene skupine tako pretirane propagande, ki bi morala dovesti do pre-ostrih notranjih bojev.

Država je čisto v službi javnosti in zato ima pravico in tudi dolžnost, da zahteva podporo javnosti. Ne zadostuje, če kdo dr-žavi ne nasprotuje, temveč treba je, da jo pozitivno podpira. Ta pozitivna podpora se kaže tudi v kritiki, ampak samo v dobro-hotni in zato gradilni kritiki. Pa tudi v pogumni kritiki, ker napačno stvar je tre-ba razkriti, pa čeprav bi bilo treba pove-dati neprijetne stvari.

Naš notranji problem obstoji prav za prav le v vprašanju, kako čim uspešneje zasebno delo uporabiti za napredek dr-žavne misli in državne konsolidacije. Tre-ba ustvariti zdravo priredje vseh narodnih sil, da bo vsaka izpolnjevala svoj neposredni namen, posredno pa vse služile tudi utrditvi države. Pri velikih zapadnih narodih je to priredje že ustvarjeno in prav te dni smo videli, kako veže ves nemški narod ena skupna misel organizacije, pri nas pa se šele na enem polju pojavlja ta skupna volja dela v eno smer in zato je pri nas so-delovanje vseh tvornih sil še tako nezadost-no. Toda mi smo že v tekmi z narodi, ki so dosegli pozitivno sodelovanje vseh sil in ni treba nobene posebne modrosti in vsakdo mora spoznati, kam pridemo, če ne dose-žemo tega sodelovanja. S tem pa je tudi že označen naš notranji problem.

Boljši izgledi za uspeh žitne konference

Akcija za zvišanje konsuma in regulacija trgov — Izjava zastopni-nika sovjetske Rusije

Rim, 31. marca. n. Razni odbori medna-rodne žitne konference pripravljajo svoja poročila, ki jih nameravajo še ta teden predložiti plenumu konference. Predsed-nik konference De Michelis je na plenarni seji poročal o dosedanjih rezultatih posve-tovanj in je naglasil, da bodo poedini od-bori skušali v svojih poročilih povzeti vse teze, ki so jih delegati poedinih držav obrazložili na konferenci.

Za izvajanje akcije v velikem stilu, ki bi šla za tem, da se izvede obligatorna re-dukcija v pridelovanju žita, obstojajo ve-like gospodarske, tehnične in politične za-preke. Dobre izgledi pa ima akcija za po-večanje konsuma. Mednarodni žitni trg se malo regulirajo. Kako bi se to reguliranje izvedlo, obstoja več predlogov, ki jih po-samezni odbori sedaj proučujejo. Poedine države bi regulirale svoj izvoz na osnovi posebnih institutov, ki bi kontrolirali iz-voz žita. Ti instituti bi med seboj sodelo-vali. Posebna mednarodna centrala za iz-voz žita bi koordinirala njihovo delo. To je eden izmed teh predlogov. Drugi predlog pa pravi, da bi se službeno organiziral iz-voz žita na zadrugi bazi.

Predsednik De Michelis je napovedal, da bo poseben odbor izdelal izčrpen elab-orat o uvedbi preferencialnega režima za izvoz žita. Nadalje govori poročilo tudi o mednarodnem agrarnem kreditu. Prav bi bilo, da bi se našel kompromis med poe-dinimi tezami. Če bo še nadalje vladalo ta-ko razpoloženje med poedinimi zastopniki na konferenci kakor do sedaj, se bo kon-ferenca pač z uspehom zaključila.

Sovjetski delegat Kritzman je dal novi-narjem izjavo, v kateri je skušal pobiti tr-

ditev, da izvaja sovjetska vlada žitni dum-ping. O tem vprašanju so razpravljali tudi na mednarodni žitni konferenci. O njem so govorili še na raznih drugih konferencah in sestankih, ki so se vršili lani v Varšavi, Bukarešti, Parizu in Ženevi. Vsa ta posve-tovanja so se vršila brez sodelovanja za-stopnikov Sovjetske unije. Često govore o dumpingu, ki ne obstoja. Ruski izvoz žita služi državi le, da zmore z izkupičkom po-ravnati stroške za one proizvode, ki jih mora izvažati iz inozemstva. Jasno je, da je v interesu sovjetske Rusije, da čimbolj poceni proda svoje proizvode. Računati je treba le z okolnostjo, da so proizvodni stroški v Rusiji znatno manjši nego v dru-gih državah.

»Mi smo pripravljeni sodelovati z vsemi državami,« je dejal sovjetski delegat, »ki iskreno želijo lojalno se dogovoriti, kaj je treba storiti, da bi se dosegli konkretni rezultati pri pobijanju žitne krize. Sovjetska unija bo povsod sodelovala, toda pazila bo, da pri izvedbi širše mednarodne akcije ne bodo oškodovani interesi poedi-nih držav. Rusija nikakor ne namerava dopustiti, da bi se ena skupina držav oko-ristila na račun druge.«

Rim, 31. marca. AA. Zdi se, da je na današnji seji žitne konference došlo do sporazuma o vprašanju organizacije med-narodnih tržišč. Glede ostalih vprašanj pa so se mnenja porazdelila. Konferenčni kro-gi trde, da ostajata dve tendenci. Eni so za to naj se prepusti vsaki državi, da po lastnih načrtih uredi svoje gospodarske ustanove. Drugi pa so mnenja, naj bi Dru-štvo narodov izvedlo organizacijo agrarnih kreditov.

Trgovinski odnošaji med Jugoslavijo in Italijo

Italijanski trgovci računajo z zboljšanjem političnih in gospodar-skih odnošajev med obema državama

Rim, 31. marca. n. Na seji upravnega od-bora zveze italijanskih trgovcev so sklenili sklicati meseca aprila sestanek italijanskih uvoznikov, posebno onih, ki kupujejo na tržiščih v vzhodni Evropi, zlasti v Jugosla-viji.

»Bolletino Mensile«, ki izhaja v Trstu, je objavil članek, v katerem podrobno po-roča o trgovinskih odnošajih med Italijo in Jugoslavijo. List prinaša italijansko tr-govinsko bilanco napram Jugoslaviji in s statističnimi podatki precej stvarno raz-pravlja o italijanskem izvozu in uvozu. Zdi

se, pravi članek, da bo nastopila povelj-nejša atmosfera, ki bi utegnila zboljšati odnošaje med Italijo in Jugoslavijo. Po-membno je, da si je Jugoslavija postavila svoj paviljon na velesejmi v Milanu, in da nameravajo jugoslovanski umetniki izlo-žiti svoje slike in kipe na izložbi v Benet-kah. To sta dva dobra znaka za bodočnost. Vendar pa je treba imeti pred očmi števil-ke o izvozu in uvozu in stremeti za tem, da se vzpostavi trgovinsko ravnotežje med obema sosednima državama.

Po obisku grške vojaške misije

Navdušeni članki grških listov — »Priateljstvo z Jugoslavijo je velika opora grški politiki«

Aene, 31. marca. AA. Grški tisk nada-ljuje s komentarji o velikih manifestacijah v Jugoslaviji o priliki prihoda grške voja-ške delegacije. Komentarji izražajo največje navdušenje. »Eleftron Vima« pravi, da je jugoslovanski kralj Aleksander sprejel iz-redno prijazno grško delegacijo in govoril s tolikim zanimanjem o prijateljstvu z Gr-čijo, da je sprejem našel odjeka v vsej Gr-čiji. Naglašja, kako so našle medsebojne simpatije odmev v Grčiji. Prijateljstvo z

Jugoslavijo je velika opora grški politiki. Svečanosti v Pirotu in Valandovu so poka-zale, kako drag je bil Jugoslaviji ta obisk. List »Helenike« piše, da so bile vojaške svečanosti prežete z globokimi občutki medsebojnega prijateljstva. Zato so se glo-boko vtisnile v spomin vsem prisotnim. Videlo se je, da so mesta, povečana grškim junakom, potala trajne zveze, ki vežeja oba naroda in jo vodita k sodelovanju pri delu za mir.

Požar v Čezsoči na Goriškem

Neznanci so zažgali čezsoško šolo

Gorica, 31. marca. v. V noči od nedelje na ponedeljek je izbruhnil požar v šoli v Čezsoči pod Bovcem. Zvonovi farne cerkve so vzbudili prebivalce, ki so v mrzli noči prihiteli gasiti. Ogenj, ki je nastal v šolski sobi v prvem nadstropju šole, je že silil pod streho, ljudje ga niso mogli omejiti. Dve učiteljici sta se le z veliko težavo rešili iz gorečega poslopja. Iz prvega nadstropja sta skočili in se k sreči nista poškodovali. Neznanci, ki so zanetili ogenj, so rabili pe-trolej. Z njim so polnili pod noge in ga nato zažgali. Nato so požigalci neznano kam iz-ginili.

Ljudje so obvestili karabinerski postaji v Bovecu in Tolminu. Iz Boveca so kmalu a tem prihiteli oddelki karabinerjev, milični-kov, financarjev in gasilci. Iz Tolmina pa se je pripeljal častnik obmejne milice z avto-mobilom. Po napornem delu so ogenj po-gasili. Zgoreli sta vse prvo nadstropje in streha, tako da je šola neuporabljiva.

Še ponoči so uvedli preiskavo in areti-rali vse moške v Čezsoči. Vse aretirane fantje in moške so odpeljali v Tolmin. Do-godek, ki je zanj naslednjega dne zvedela vsa Trenta, je napravil na vse ljudstvo globok vtis.

Dovolitev polovične voznine

Beograd, 31. marca. AA. Prometno ministr-stvo je odobrilo polovično vožnjo delegatom sportnih klubov, ki se udeležijo glavne skupščine JNS dne 5. aprila v Beogradu. Popust velja od 2. do 8. aprila za II. in III. razred brzih in po-tniških vlakov.

Hud mraz v Nemčiji in južni Italiji

Berlin, 31. marca. AA. Polarne zračne mase, ki so vdrle iz severa v Vzhodno morje, so se-daj preplavile vso Nemčijo. Povsod je pritisni-la slana. V Berlinu je ponoči snežilo. Tudi po-dnevi je občutno mraz. V Koenigsbergu je bi-lo 12 stopinj pod ničlo, v Münchenu 8 stopinj. Rim, 31. marca. AA. V Južni Italiji je na-stal nepričakovan padec temperature. Gorevje Kalabrije in Sicilije je zasneženo. Sneg sega globoko v doline.

Težka rudniška nesreča v Španiji

Madrid, 31. marca. AA. Iz Ovieda poročajo, da je nastala v tamošnjem rudniku eksplozija pokalnega plina. 9 rudarjev je mrtvih, štirje so težko ranjeni, 50 jih pogrešajo.

Aretacije višjih oficirjev v Romuniji

Bukarešta, 31. marca. n. Po nalogu vojnega ministrstva so v Bukarešti aretirali Lulescuja, polkovnika Sterea in Presbitera ter majorja Adulescuja zaradi velikih poneverb.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 31. marca. d. Večerna vremenska na-poved meteorološkega zavoda za jutri: Nobene bistvene izpremembe.

Številni pozdravi predsed-niku vlade

Beograd, 31. marca. AA. V toku predvečera-j-njega dne je predsednik ministrskega sveta in minister notranjih zadev prejel z letnih skupščin narodnih, kulturnih, gospodarskih in prosvetnih društev pozdravne brzojavke, in sicer:

Z oblastne skupščine Jadranske straže v Beo-gradu, od delničarjev obrtniške banke kralje-vine Jugoslavije v Beogradu, od Zveze društev gradbenih podjetnikov, od Zidarsko-tesarskih mojstrov v Beogradu, od novoustanovljenega sportnega kluba »Sumadija« iz Aranđelovca, od meščanov mesta Doboj, od djakovske sreske poljedelske zadruge od Zadruge za kmetijske kredite v Pakracu, od srbskega gospodarskega društva v Beogradu, od vstašev in dobrovoljcev v Beogradu, od rezervnih oficirjev v Užicah, od trgovske mladine v Skoplju, od članov strokov-nega društva pregledovalcev gozdov oblastne uprave v Zagrebu, od meščanov mesta Strumica, od vstašev in dobrovoljcev v Beogradu, od re-zervnih oficirjev v Užicah, od trgovske mladine v Skoplju, od članov strokovnega društva pre-gledovalcev gozdov oblastne uprave v Zagrebu, od meščanov mesta Strumica, od jugoslovanskih vojnihi dobrovoljcev iz Primorja s Sušaka, od državnih nameštencev in upokojencev v Črni gorji s Cetinja, od Zveze trgovcev s Sušaka, od-pravnih mest Vršac, od trgovsko-industrijske zbornice v Skoplju, od prebivalcev sresa Dup-skega, od železničarske oblastne direkcije drin-ske banovine iz Sarajeva, od prodajalcev tobaka na drobno in debelo v Zagrebu, od rezervnih oficirjev in bojnikov v Splitu, od Društva hiš-nih posestnikov in zemljiških posestnikov v Za-grebu, od Zveze agrarne zajednice v Novem Sadu, od Trgovskega društva v Sabcu, od me-sne zadruge v Oresenju Malem, od oblastnega odbora v Nišu, od bančnih zasebnih in občin-skih avtonomnih uradnikov v Zemunu, od obrt-niškega društva v Zagrebu, od Zadruge držav-nih nameštencev v Skoplju, od vojnihi invalidov v Zagrebu, od članov vodne zadruge v Cimi, od poljedelske zadruge v Vršcu, od kreditne zadru-ge za Vrbasko banovino v Skoplju, od diletant-sko-gledališke družine v Dvoru, od bitoljskega pevskega društva »Kajmakčalan« v Bitolju, in od agrarne zajednice v Velesu.

Jugoslovansko odlikovanje Američanov

Beograd, 31. marca. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra za socialno politiko in narod-no zdravje odlikoval z redom sv. Save II. stop-nje Williama Nelsona Cromwella, predsednika ameriške Zveze učiteljev slepih, in z redom sv. Save III. stopnje Georgea Lewa Leverata, generalnega tajnika ameriške Zveze učiteljev slepih, ter ju obenem oprostil plačevanja vseh taks na rede.

Zakon o uradnikih podpisan

Beograd, 31. marca. AA. Nj. Vel. kralj je podpisal 31. marca zakon o uradnikih.

Velikonočne počitnice na šolah

Beograd, 31. marca. l. Letošnje velikonočne počitnice na vseh osnovnih, srednjih in stro-kovnih šolah se prične dne 2. aprila zjutraj in se končajo s koncem 15. aprila.

Pristojnost železniških direkcij za izdajanje legitimacij

Beograd, 31. marca. AA. Z odlokom promet-nega ministra je određena teritorijalna pristoj-nost oblastnih direkcij državnih železnice glede izdajanja železniških legitimacij, olajšav itd. v soglasju s mejami obstoječih upravnih področij. Ta teritorijalna razdelitev je nastopna:

Direkcija v Beogradu je pristojna za morav-sko in vardarsko banovino in za področje beo-grajskega mesta (z Zemunom in Pančevom), direkcija v Zagrebu za savsko, vrbasko in primorsko banovino, direkcija v Ljubljani za dravsko banovino, direkcija v Sarajevu za drinsko in zetsko ba-novino, direkcija v Subotici za dunavsko banovino.

Davčne dolžnosti oseb z 9 ali več otroki

Beograd, 31. marca. AA. Po obvestilu davč-nega oddelka finančnega ministrstva, ki so ga dobile vse fin. direkcije, so osebe z 9 ali več otroki oproščene plačevanja ne samo neposred-nih davkov in samoupravnih doklad ter davč-nih davkov, odmerjenih po zakonu o neposred-nih davkih, nego tudi vseh na podlagi izvrše-ne odmere po tem zakonu predpisanih doklad, torej tudi vojnice. Davek na poslovni promet pa so te osebe dolžne plačevati, ker tega davka ni moči smatrati kot neposredni davek, prav tako pa tudi kuluk, ker to ni davek, nego da-jatev posebne vrste.

Protitalijanske demonstracije v Parizu

Praga, 31. marca. AA. Pri rokooborbi med Italijanom Nizzolo in Francozom Françoisom je prišlo do burnih protitalijanskih demonstracij. Ko je tajnik italijanskega poslanstva Liani protestiral, ga je množica dejansko napadla. Konč-no je Liani odšel iz dvorane pod močnim poli-cijskim varstvom.

Razpuščena prireditelj brezbožnikov

Berlin, 21. marca. AA. V nedeljo je zveza pro-letarskih svobodomiselnih priredila v sportni palači mladinsko svečanost. S to prireditvijo je bila združena razstava brezbožnih slik. Policija je nekaj časa opazovala, kako so gramotili kr-iščanstvo z besedo in sliko. Ko pa so začeli upri-zorjati brezbožno igro, je policija nastopila in razpustila zborovanje. Nastop policije so prisot-ni sprejeli z ogromnim ropotom.

0 moderni osnovni šoli

Drugi dan pedagoških predavanj je napolnilo poročilo g. svetnika Schmidta o domoznansvu in kulturnem pouku nove šole.

Odlična udeležba našega učiteljstva dokazuje, koliko pozornost so obudila že prva predavanja nemških strokovnjakov. O predavanju g. min. A. Hylla smo poročali včeraj. Tudi v torek je že zgodaj privabila razstava udeležence v malo dvorano. Tu so razstavljeni produkti modernega nemškega šolstva s precejšnjo literaturo (Kaestner, Bunge etc.).

Predavatelj g. Schmidt je pokazal direktne primere iz nove šole. Razvil je njuno pojmovanje snovi. Zvezo med vsemi učnimi predmeti tvori domoznansvo. Kulturna veda pa se od tega ne loči popolnoma, temveč je spojena kakor je tudi duševnost otroka enota. Radi tega je pouk v novi šoli prostejši, zavisi od osebnosti učitelja, od njegovega izkustva, ne pa od točno fiksnih višjih odredb.

Šola naj goji domovinski čut. Namesto nrtvih zahtev so začrtane smernice (Lehrplanrichtlinien) in te zahtevajo, naj bo celotni pouk notranje doživljene učencev. Izhodišče je domovina, cilj — kultura.

Predavatelj je očrtal delovno snov in delovna sredstva nove šole. Otroci delajo v skupinah, da se vzgajajo k zadržanosti. Spojitev učnih predmetov in delovna metoda so glavni znaki, preko katerih doseže nova šola svoje socialno mesto. Združiti se mora z ljudstvom, z občino. Tako dobimo domovinsko šolo, ki je našla med ljudstvom veliko razumevanja. Vršni pa svojo funkcijo s pomočjo šolskih central. Te imajo

na razpolago vsa nova prosvetna sredstva (kino, radio itd.). Zato je najbolje, da je učitelj zaposlen v svojem okraju (Bodenständigkeit).

Psihološko sloni nova šola na treh elementih: Otrokov doživljanje je njena gonilna sila, okolica (domovina) je snov in delo — sredstvo. V tej piramidi se odigrava vsa vzgoja. Prva stopnja je sprejem tega, kar otrok že ima, druga je ureditev, tretja predelava snovi.

Razumljivo je, da hoče novi pokret spreminiti šolo v dom. Tu so doslej še velike težave. Popoldan je predavatelj podrobno očrtal delo in učni postopek v novi šoli. Zanimanje za njegova izvajanja je bilo do konca napeto. Po predavanju so stali udeleženci mnogo vprašanj. Razumljivo je, da bo radi tega jutrajšnji predavatelj g. n. Büniger govoril pred polno dvorano in še povečal uspeh prireditve.

Po predavanju g. Schmidta je podal vodja tečaja, prosvetni šef Dravske banovine g. dr. Lončar izjavo o pozitivnem delu za uvedbo nove šole v naši državi, pri kateri so pač največje težave materialnega značaja. Ideološko je svoje skeptično mnenje o novi šoli izrazil univ. prof. g. dr. Ozvald, ki poudarja pomen nardženosti, preko katerega so vsi uspehi iluzorni in ne vemo, koliko bo generacija, ki pride, boljša od dosedanjih.

Predavatelj je v zaključni besedi vztrajal pri optimizmu. Uspehi delovne šole nam kljub vsemu utirajo vero v bodočnost pedagoškega dela. Iz navedene literature lahko spoznamo, da ima nova šola pred očmi celoto in jasen cilj. I. G.

Vokalni kvartet na Golniku

V nedeljo popoldne so priredili v prid tuk. oolnikom gg. brata Petrovič, Stibernik, Jug in Sule sijajno uspešno pevski koncert. Prireditve so v velikem številu posetili pacienti in namučenci zavoda. Za prenos koncerta pa je uprava poskrbela s pomočjo mikrofona ter so bili na ta način deležni lepih izvajanj vsi oskrbovanci.

Dokaj obširen program je bil skrbno izbran in sestavljen, predvsem pa, kar je treba glasiti, pevci dobro pripravljeni. Čisti blagodoneč glasovi so že pri prvi pesmi zadivili in pridobili vse poslušalce, ki so nadaljnjim izvajanjem pazno sledili in opetovano nagradili odlične pevce z ovacijami. Višek odobravanja pa so želi po izvajanju srbskega komada. Ploščanja kar ni hotelo biti konec. Le prekmalu je minil kratko odmerjeni čas in pacienti se kar niso sprijaznili z mislijo, da nas bodo dragi pevci tako kmalu zapustili. Prireditelji so z veseljem dodali programu še nekaj komadov, za kar so ponovno želi odobravanje in zahvalo. Ob koncu koncerta je povzel besedo g. dr. Radšel kot namestnik zadržanega šefzdravnika in se z izbranimi besedami pevcem zahvalil, in to z željo: »Na svidenje še in še! Tem povsem umestnim besedam je sledilo burno prirejanje.

Ženski praznik v Trbovljah

Res pravi praznik je bil v soboto in nedeljo za naše žensko, ki je položilo točen račun svojega tromesečnega dela v tečaju za ženska ročna dela, ki se je sedaj pred prazniki zaključil.

Tiho in vztrajno delo, ki ga tako uspešno vrši med našimi dekleti in ženami Drž. osrednji zavod za žensko domačo obrt v Ljubljani venča zopet nov zelo lep uspeh. Par let sem se je ventiliralo vprašanje zaposlitve naše doraščajoče ženske mladine v Trbovljah. Šlo je v prvi vrsti za to, da se pritegnejo naša dekleta kakšnemu delu brez namena organizirati obrt za trgovske posle. Na predlog tajnika g. Uratnika je dala »Delavska zbornica« iz Ljubljane potrebna sredstva na razpolago, da se je lahko priredil krasen tečaj, od katerega imajo že danes naše žene in dekleta zelo mnogo veselja in tudi koristi. Lepa sloga trboveljskega žensktva je dosegla v tečaju nepričakovan uspeh. Razstavljeni dela naravnost presenečajo. Mnogi deli pove, da je bilo udeleženk precej in

da so delale neumorno, kvaliteta del pa jasno govori o velikem in požrtvovalnem delu učnih oseb v tečaju.

Tečaj je organiziral naš znani organizator dom. obrtov g. Božo Račič, šef zavoda za domače obrte iz Ljubljane. Kot izkušen praktik hitro zadene pravo smer in izbere tudi takšne sodelavce, ki delajo uspešno. Zato je šlo v tečaju zelo gladko od rok. Zdi se nam, da se je g. Račič za Trbovlje še posebno potrudil. V tečaj se je vpisalo čez 100 žen in deklet, kar pomeni, da je vladalo za tečaj izredno zanimanje. Povprečen obisk je bil 70, kar priča, da so žene in dekleta vztrajale. Poučevalo se je klekanje, mrežanje, vezenje, pletenje volnenih izdelkov iz domače volne in tkanje. Največ zanimanja je bilo za file in za klekanje. Prvi oddelek je vodila gđ. Sušnikova iz Prevalj, klekanje pa gđ. Humarjeva iz Ljubljane. Gospodični sta bili nad vse požrtvovalni. Vezenje je poučevala gđ. Feštajnova, pletenje g. Pajan Marija iz Nakrega, tkanje pa g. Dolgan.

Gospode trgovce...

... in ostale naše cenjene inserente opozarjamo, da izide velikonočna številka »JUGOSLOVANA« že 4. aprila zjutraj.

Smatramo za nepotrebno posebno naglašati, da izide velikonočna številka Jugoslovana v mnogo večji nakladi kot običajne nedeljske številke ter da smo že do danes prejeli od večine naših prodajalcev z dežele in mest večja naročila za to številko. Želimo, da s to veliko naklado ustrezemo Vašemu podjetju in njegovemu napredku. Zato Vas uljudno prosimo, da nam oglašje pravočasno dostavite, ker v reklamni razen velike naklade odločuje tudi lepoto mesta, na katerem je oglašje postavljen. Oglašje za to številko bomo sprejemali

do 3. aprila do 11. ure

na podlagi cenika. Oglasom pa, ki nam bodo dostavljeni po tej uri, a najkasneje do 14. ure istega dne, smo primorani povišati ceno za 20 %.

Cuida:

Farnmor

Roman

36

Marion ni poznal očitkov vesti; nasprotno, bila je ponosna, da bo Pariz štiriindvajset ali osemindirideset ur govoril samo o žaloigri v gozdu. Tragični dogodek je bil vendar nov dokaz njene moči.

Le enkrat ali dvakrat jo je izpreletel strah, ko je sedela sama v buduarju in se spomnila prestane nevarnosti in hripavih poslovnih Farnmorovih besed: »Smrt je premajhna kazen zate. Živeti, živeti moraš in trpeti.« Ta strah pa je bil resničen. Sredi zmagovalstva se jo je polasčala groza. Težke slutnje so jo mučile in spomnila se je neizprosne pregovora, da kdor seje veter, žanje vihar.

20.

Jasni poletni dan je posijal v mrtvečev sobo. Mrlič je počival v tišini, ki je ni motil noben glas, ne ihtenje iskreno žalujočih.

Proti večeru je zaslišal pri mrliču čuječi, najeti čuvaj, ki je zaspal, neki šum za seboj. Zdramil se je in neki glas je govoril:

»Pusti me notri!«

»Ne smem nikogar notri pustiti!«

»Moraš.«

Čuvaj je vstal in odskočil, ko je zagledal strahotno lesketajočo se oči nekega tujca.

»Kdo ste?« je zajecjal. »Kaj vam daje pravico, da zahtevate, naj vas pustim notri?«

»Jaz sem njegov morilec! Pojdi mi s pota!«

Mož se je nehote umaknil pred tem strašnim priznanjem; jeklena pest ga je porinila na stran, zaprla vrata za seboj in ga zaprla ven.

Farnmor je ostal sam z mrličem.

Stal je poleg mrtveca, kakor je stal v deviški dobi sveta prvi morilec poleg svojega umorjenega brata. Kajnov greh je ležal na njem — in Kajnov prekletstvo. V blazni zmedbi je glasno nagovoril mrliča, naj se predrami in vstane in naj ga reši prekletstva, ker ga ne bo mogel nositi vse življenje, vso večnost. Toda samo odmev lastnega glasu se mu je rogval v odgovor.

Ko so prihiteli drugi ljudje, ki jih je čuvaj poklical na pomoč in vdrli vrata, so našli moža ležečega v nezvesti na tleh poleg mrtveca.

Dva meseca so ga negovali učenjaki, ki so se zbirali poleg njegove postelje, ker je bil bogat in visokega čina, in govorili, da je njegovo življenje v nevarnosti. Njegovi bolezniki so nadevali dolga in čudna imena. V teh strašnih urah, ko je visel med smrtjo in neozdravljivo blaznostjo, je v svojih mrzličnih sanjah pogostoma videl sliko lepe, zavrtnate čaravnice, ki ga je s svojimi poljubi zapeljala v zločin, in sliko umrlega, ki ga je gledal s svojim poslednjim obtoževalnim pogledom. In tudi potem, ko je končno vstal s postelje ter šel med ljudi, so ga prega-

iz Ljubljane. Tečaju je stal še krepko ob strani g. ravnatelj Zavrl in pa g. župan Vodusek, ki je z napeto pozornostjo sledil lepemu napredku tečaja.

Javno moramo priznati, da je tečaj dosegel zelo krasne uspehe in da je to ena izmed najbolj posrečenih akcij zadnjih let v Trbovljah. Zato prosimo, da se tečaj v jeseni ponovi in da se poveri njega organizacija zopet v spretno roke g. Račiča.

Bodi izrečena vsem, ki so omogočili tečaj in ga vodili, najlepša hvala.

Dva odgovora pianista Noča

Koncertira drevi ob 20. v Filharmonični dvorani.

Kako sodite o naši koncertni publiki? — Ker se je pri nas gojila v pretežni večini vokalna glasba, zato je publike, ki poseča instrumentalne koncerte, razmeroma malo. Zato tudi težko pogrešamo koncertov velikih internacionalnih solistov, ker se jim koncerti pri nas ne izplačajo. Po drugi strani pa so taki koncerti zelo potrebni, da si publika lahko napravi sliko o svetovnem standardu in si na podlagi tega pridobi sodbo o posameznih domačih ali tujih umetnikih. Navzlic pomanjkanju teh dejstev pa se mi zdi naša konc. publika sicer maloštevilna, pa vendarle zelo muzikalna in poseča koncerte le zaradi koncertov samih, ne pa zato, ker je »modernost« se pokazati.

Kakšno si mislite bodočnost glasbe? — Zadnja leta je vladala — kot na vseh drugih poljih — tudi na koncertnem polju velika kriza. Zelo škodoval je radio in tonfilm. Sedaj pa izgleda, da so ljudje le prišli na to, da kljub vsej popolnosti mehanični glasbi nekaj manjka, in to je osebnost, sugestivna moč osebnosti pri izvajanju, ki more le direktno učinkovati, brez posredovanja različnih mikrofонов in ojačevalcev. Na tonfilm so se ljudje že privadili, radio ima vsak, pa malokdo ga posluša, posledica je, da posvečajo zopet mnogo večjo pažnjo direktnim koncertom, ravno zato, ker občutijo razliko. Umetnost je simbol narave.

Ljudje so se naravi preveč odtujili, da bi mogli razumeti njene umetniške simbole. Zato so iskali simbole drugega reda, ne simbolov narave, temveč simbole umetnosti. N. pr. godba je umetniški simbol naravnih razpoloženj. Ljudje iščejo v gramofonu in radiju simbol godbe.

Ali: slikarstvo in igralska umetnost sta simbola narave. Za oboje so iskali simbol drugega reda: kino, še celo sport — simbol boja — so

simbolizirali do profesijonizma. Ko se bo reakcija, ki jo je opažati, vseskozi uveljavila, takrat bodo ljudje zopet začutili potrebo po pravi umetnosti, toda ločili bodo strogo dobro od slabega in ostalo bo samo, kar ima trajno vrednost.

Odhod sezonskih delavcev

Prekmurje.

Prišla je pomlad in z njo čas, ko odhajajo naši kmečki fantje in dekleta v svet iskat dela in zaposlitve. Dan na dan jih srečava v vlakih v večjih ali manjših skupinah, zdaj mirno poslušajo starejše, ki potujejo nešteje to pot, se daj zopet v živahnem razgovoru o neznanih krajih sem ter tja otožno gledaje skozi okno, kjer beži mimo njih rodna gruda za krajši ali daljši čas. So to v prvi vrsti poljski delavci, k najdejo vsako leto zaposlitve v državah, kjer takih delovnih moči primanjkuje in to največ v Franciji in Nemčiji.

Kakor smo izvedeli, se mudi te dni v Murski Soboti zastopnik delavske zveze iz Berlina g. Weiser, da se dogovori z delavci in sklone pogodbe. Iz Slovenske Krajine odide tako letno okrog 7—9000 ljudi na sezonsko delo večinoma v omenjeni državi, kjer so prilično dobro plačani, kajti večina izmed njih, ki količkar dobro gospodari, prinese na zimo seboj 5—6000 Din čistega zaslužka. Tako je prišlo v Slov. Krajino v l. 1930 okrog 30.000.000 Din, kar po meni našim večinoma revnim malim gospodarstvom lepo pomoč. Marsikatera kmetija se utrdi, pridobi en ali več komadov tako težko pogrešane živine ter si s tem izboljša življenjsko možnost. Mnoge kmetije se s tem denarjem razdolže in rešijo propada, omejuje se brezposelnost, a mnogo se delavci tudi nauče o racionalnem gojenju modernega kmetijstva.

Vsem vam, ki odhajate, želimo mnogo uspeha in da se vrnete na svoje domove zdravi ter boste zamogli uživati sad svojega truda.

Mraz in sneg v Kamniku

(Pa ni prvi april)

Kamnik, 31. marca.

Proti koncu marca so nastopili zopet lepi dnevi z izredno mrzlimi nočmi. Od planin nam piha mrzla sapa, ki sili izprehajalca, da se še tesneje zavijajo v plašče kot pa v sredi januarja. V noči od ponedeljka na torek se je nebo nad planinami pooblačilo in proti jutru smo dobili dva prsta na debelo snega, ki ga solnce sicer kaj hitro topi, toda na senčnih prostorih se bo spričo mrzle sape gotovo še obdržal. Videti je, da je na planinah zapadlo še več snega. Prišel bo ravno prav zadnjim letošnjim smučarjem, ki bodo za praznike obiskali Krvaver in Veliko planino.

Sreča v nesreči

Avtomobilska nesreča na železniški progi pri Središču ob Dravi

Ko se je v petek 27. p. m. vračal trg. potnik J. Majer in njegov tovariš A. Urban iz Čakovca v Središče ob Dravi, se je tik pred pasiranjem železniške proge hipoma zaprla zapornica. Majer je sicer takoj uvidel kritični položaj, po tegnili zavoro, toda nesreča je bila neizogibna. Zavora ni delovala na tako kratko razdaljo. Avto je zavozil v zapornico, jo poškodoval in pokvaril se je tudi avto. Le slučaj se je za hvaliti, da ni potnikoma odtrgalo glave. Na lice mesta je takoj prispel službujoči uradnik, postavil protokol in ugotovil dejansko stanje. Nastane vprašanje, kdo je zakrivil nezgodo. Ako smo objektivni, ne zadene krivda g. Majerja ne žel. upravo, nesreči je kriv le slučaj, kakor se to dogodi tolikokrat v življenju.

Huda nesreča

Verzej - Doležalje.

se je pripetila v mlino gospoda Babiča v Verzeju. Tankaj zaposleni mlinarski pomočnik je prišel pri popraviljanju jermena v transmistijsko, ki ga je zgrabila za levo roko ter mu podlehl popolnoma zroblila, da so kosti štrlele iz mesa in je roka visela samo še na kitah. Čudno je, da je zapestje in roka popolnoma nepoškodovana. Težko ranjenega so odpravili takoj v bolnico v Mursko Sobotu, kjer mu bodo najbrž morali roko amputirati! Nesreča je tem bolj tragična, ker je omenjeni poročen in oče enega otroka ter bo družina gotovo občutno pogrešala hranilca.

njali zli duhovi njegove krivde. Kamorkoli je šel, kjerkoli je bil, povsod ga je spremljalo prokletstvo. Kakor Kajen je grešil in kakor Kajen je bil zdaj kaznovan — in še bolj ga je peklo znamenje na duši, kakor če bi mu človeška roka na čelo vtisnila pečat greha.

21.

Bil je vlažen, moreč jesenski večer. Veter je tulil skozi goste šume Druidov. V globoki tišini je stal Erlebro, samo od oceana je prihajalo šumenje divjajočega oceana preko planjave. Tedaj se je Farnmor pripravljaj na pot, da gre izpolniti nalogo, kakršna je bila malokomu med grešnimi smrtniki naložena. Krivico, ki jo je zagrešil nad umrlim, je hotel popraviti nad živimi.

Korakal je v nastajajočem mraku, držeč v rokah pismo umrlega. Zdalo se mu je, da mu bo lažje stopiti pred ono, ki jo je napravil predčasno vdovo, v varstvu noči kakor pa o belem dnevu. Ko je prispel do hišice, skrivajoče se v gozdu, so bila vrata napol odprta, in ker mu ni na njegovo trkanje nihče odgovoril, je vstopil. Hiša je bila videti prazna in zapuščena, v spodnjih sobah ni bilo človeka.

V medlem svitu majhne, s stropa viseče oljnate svetiljke, ki je bila tako nizka, da se je moral skloniti, je šel po stopnicah v prvo nadstropje. Skozi vrata na levo, ki so imela zgoraj šipe, je prihajala luč. Potrkal je in prišla mu je odpirat ženska, ki ga je najprej prestrašeno in radovedno pogledala. Ko je pa v njem spoznala gospoda sosedne graščine, se mu je globoko priklonila.

Pravi korak na pravem mestu

Ljubljana, 31. marca.

Lastnik in urednik »Jugoslovanskega Pomorca«, kapitan dolge plovidbe g. Rudolf Crnić je kot dodatek svojemu predavanju pod okriljem »Jadranske Straže« priredil te dni v Ljubljani dvoje predavanj na ljubljanski trgovski akademiji in drž. dvorazredni trgovski šoli. Na prvem zavodu se je njegovo predavanje glasilo: »Jugoslovanska trgovska mornarica kot edinica v svetovnem pomorstvu«, na drugem zavodu pa: »Narodno-gospodarske naloge naše trgovske mornarice«. Obe predavanji sta pokazali, kako velik vzgojni in nacionalni vpliv imajo taka predavanja na učečo se mladino.

Predavatelj je v prvem kakor tudi drugem zavodu s popolno govorniško rutino in pedagoško sposobnostjo izredno nazorno prikazal vse faze razvoja naše trgovske mornarice in s domoljubnim povdarmom temperamentno na mah osvojil srca svojih mladih in vernih poslušalcev. V krasnem melodičnem zanosu svoje lepe mehke izgovorjave pa je tudi pokazal naši mladini vso lepoto srbohrvaščine.

Vsi učitelji, kakor dijaki, ki so prisostvovali tem predavanjem, morajo ta način nacionalne vzgoje naše mladine pozdraviti kot nov in izredno uspešen korak k strujenju nacionalne zavesti naše mladine. Zeleti bi bilo, da se taka predavanja posplošijo in uvajajo v šolski načrt, ker imajo še posebno veliko pedagoško vrednost, da predava mladini ne samo učitelj, pač pa tudi praktik, ki je stalno v stiku s praktičnim življenjem. Obenem pa odpirajo naši mladini polja, ki jih učni načrt ne predvideva.

Poljsko-jugoslovansko zblizanje

V Jugoslaviji se mudi predsednik Lige poljsko-jugoslovanskih društev v Varšavi g. dr. Wacław Kneblewski, ki je obiskal najprej Beograd in razna srbska mesta, nato Zagreb ter prišel včeraj v Ljubljano. Povsod je stopil v stik z našo javnostjo in z velikim uspehom propagiral misel poljsko-jugoslovanskega zblizanja. V Beogradu je bil sprejet v daljši avdijenci tudi od Nj. Vel. kralja Aleksandra, ki se je živo zanimal za delo poljsko-jugoslovanskih društev ter za napredek poljskega naroda.

V razgovoru z novinarji je poročal g. Kneblewski o delu poljskih društev za zblizanje z jugoslovanskim narodom. Da je delo bolj uspešno, je osnovala Liga poljsko-jugoslovanskih društev, ki ima svoja društva v Varšavi, Poznanju, Lvovu, Katovicah in Krakovu, pripravila pa se ustanovitve novih društev tako v Gdinju in Vilni. Predsedniki društev so najuglednejši poljski književniki in javni delavci, tako v Varšavi znani pisatelj Ossendowski, v Lvovu general Teodorski itd. Delo vseh društev je zelo intenzivno. Tako se pripravljajo sedaj biblioteka prevodov važnejših jugoslovanskih pisateljev v poljskem jeziku. G. Kneblewski sam bo izdal bogato ilustriran prvi poljsko-jugoslovanski almanah. Poljska društva prirejajo stalno predavanja o Jugoslaviji. Zlasti svečano so po vsej Poljski proslavili rojstni dan Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Poljski književniki mnogo predavajo o Jugoslaviji. Tako je predavala pisateljica Nalkowska o ljudih Zagreba, Ossendowski o svojih utisih s srbskega bojišča itd. Po prizadevanju poljsko-jugoslovanske lige se bodo pričela uprizarjati na poljskih gledališčih prevodi jugoslovanskih dram, tako v kratkem Krležina drama »Gospoda Glembajeva« v prevodu dr. Papierkowskega.

Tudi poljski listi marljivo propagirajo zblizanje z jugoslovanskim narodom in je v tem oziru zlasti delaven »Ruch Słowiański«, ki ima tudi svojega stalnega korespondenta v Beogradu. Ga. dr. Sofija Kawecka izda v kratkem poljsko-jugoslovanski besednjak, s čemer bo znatno olajšan Poljakom študij našega jezika.

Silen napredek poljsko-jugoslovanskega zblizanja se vidi tudi v turističnem. Lansko leto je bilo v našem Primorju že okoli 6500 poljskih turistov, za letošnje se jih pričakuje vsaj 9000. Zlasti velika ekskurzija Poljakov pa se pripravlja o priliki odkritja spomenika maršala Piłsudskega na Solti.

Nato je g. dr. Kneblewski govoril o poljsko-jugoslovanskem kongresu, ki se vrši od 26. aprila do 2. maja. Iz Jugoslavije je že prijavljenih okoli 50 oficijelnih delegatov. Udeležilo pa se bo kongresa tudi mnogo izletnikov, ker so vsi stroški potovanja proračunani samo na 2200 do 2500 Din. Izletniki bodo imeli popust na železnicih in tudi sicer mnogo ugodnosti. Kongres se bo vršil v Poznanju, Gdinju, Varšavi in Krakovu in bodo tako spoznali izletniki vsa glavna mesta Poljske.

Občni zbor Vodnikove družbe

Ljubljana, 31. marca.

Nocoj se je vršil v Kazini občni zbor Vodnikove družbe. Poročali so predsednik Pustoslavšek, tajnik dr. Karlin, književni referent dr. Lah, blaginjski Sterlekar, gospodar prof. Breznik in član nadzornega odbora prof. Jeran. Zelo zanimivo je bilo poročilo gospodarja prof. Breznika, po katerem je dosegla družba lani 20.652 članov (1541 več kot predlanskim). Od teh je imela Ljubljana sama 3378 (+ 268), Maribor 1068 (+ 18), Celje 604 (— 8), dežela pa 11.219 (+ 660). Precej članstva je izven Slovenije (1959), izven države pa 903.

Družba izda za prihodnje leto pratiko, povest Ivana Matičiča »Moč zemlje«, dr. Orožnikov knjigo o Poljski, dočim četrti leposlovna knjiga še ni določena. Po možnosti izda družba tudi peto mladinsko knjigo. Članarina ostane še nadalje 20 Din.

Jz Dravske banovine

d Kr. banska uprava Dravske banovine razpisuje v območju sreskega cestnega odbora v Celju službeno mesto banovinskega cestarja, in sicer za cestno progo na banovinski cesti Rečina-Novikolster od km 0.00 do km 4.590. Prošnje je vložiti najkasneje do 20. aprila 1931 pri sreskem cestnem odboru v Celju.

d Banovinska trošarina za brezalkoholne pijače. Dodatno k razglasu z dne 30. marca 1931 razglasa kralj. banska uprava, da znaša banovinska trošarina na umetne brezalkoholne pijače Din 0.10 od vsakega decilitra vsebine, ne pa Din 1 od vsake steklenice pod 1 litrom vsebine, pri večjih steklenicah pa Din 1 od vsakega začete litra vsebine.

d G. dr. Kneblewski, predsednik Lige poljsko-jugoslovanskih lig v Varšavi, je dospel danes v Ljubljano, in počastil s svojim obiskom tudi naše uredništvo. V Ljubljani bo g. dr. Kneblewski stopil v stik z merodajnimi krogi glede velikega izleta na Poljsko ob priliki kongresa gospodarskih in kulturnih organizacij poljsko-jugoslovanskih v Poznanju, Gdinju, Varšavi in Krakovu. Gospod urednik Kneblewski je bil že večkrat v Ljubljani, kjer ima mnogo znanec in prijatelj pri Društvu ljubiteljev poljskega naroda, Prosvetni zvezi, in pri Glasbeni Matici. Kolikor vemo, se je dosedaj oglasilo za izlet na Poljsko iz Jugoslavije že preko 50 oseb, a Ljubljana stoji na prvem mestu. Upamo pa, da se bo prijavilo še več udeležencev, ker je potovanje združeno z velikimi ugodnostmi in bo vseskozi nad vse zanimivo. Podrobnosti spored kongresa in potovanja še objavimo.

d Poziv rojakom iz Julijske Krajine. Vsi Jugoslovani, ki so po rodu ali vdomačenju iz krajev, ki so pripadli Italiji, se pozivljajo, da označijo pri sedanjem popisovanju (ljudskem šteju) izrecno, da so emigranti, in sicer s tem, da vpišejo v rubriko 9. (državljanstvo) »italijansko — emigrant Jugoslovane«, ako so še italijanski državljani, ali »jugoslovansko — emigrant iz Italije« ako so že postali jugoslovanski državljani, in sicer naj vpišejo to za se in za vse člane svoje družine.

Objede obleke barva v različnih barvah in plisirana tovarna Jos. Reich. 398—2 d Volna, bombaž, nogavice in plenice v veliki izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Zidovska ulica 4 in Stari trg 12.

d Kupujte za Velikonoči Ciril Metodove razglednice, ki so letos izredno lepe, pravo umetniško delo. Dobe se v trafikah, trgovinah in družinski pisarni, Bethovnova ulica št. 2.

d Vremensko poročilo. Barometer je kazal včeraj v Ljubljani 769.2, termometer —1.8, relativna vlaga 90%, smer vetra N, oblačnost 10, popoldne se je zjasnilo. Ponoči je snežilo. (0.3). V Mariboru je kazal barometer 769.3, termometer —3.2, relativna vlaga 93%, smer vetra ENE oblačnost 8, sneg (0.3). V državi je bilo večinoma oblačno, najnižja temperatura je bila zjutraj ob 7. uri v Beogradu —4.1. Pihali so večinoma severni vetrovi. V Ljubljani je bila najvišja temperatura 4.2, v Mariboru 6.6, najnižja v Ljubljani —2.1, v Mariboru —3.8, v Mostaru 0.2, v Zagrebu —2.3, v Beogradu —4.4, v Sarajevu —4.8, v Skoplju —3.2, v Kumboru 4, v Splitu 2.1, na Rabu 1, na Visu 1.5.

Ljubljana

Sreda, 1. aprila 1931. Hugon. Pravoslavni, 19. Hrizant.

Nočno službo imata lekarni Trnkoczy na Mestnem trgu in Ramor na Miklošičevi cesti.

■ Za kamen k zgradbi lastnega Sokolskega doma je daroval prijatelj sokolstva Ljubljanskemu Sokolu 500.— Din. Iskrena hvala!

■ Prehodna steza čez železniško progo ob Dunajski cesti bo zaradi pleskanja železne mostovne konstrukcije za obinstvo zaprta od 1. do 15. aprila t. l. Prehod čez progo se vrši v tem času samo čez prelaz na Dunajski cesti.

■ Andrejev: Mladoletje. Po preteku par mesecev ponovi naša drama Andrejevo drama Mladoletje v isti zasedbi kakor začetkom letošnje sezone, le vloga Olge bo mesto ge. Vide Juvanevo igrala tokrat ga. Slava Šerbanova-Severjeva. Predstava se vrši izven abonmaja in veljajo za njo znižane dramske cene. Zadnje tri dni Velikega tedna ostane drama zaprta.

■ Nevarnost požarov na poljskih in gozdnih parcelah po iskrah iz lokomotiv. Posestniki zemljišč ob železniški progi se nujno in v svojem interesu opozarjajo na tozadevne razglas, ki je nabit na občinski deski. Novi zakon o železnicih javnega prometa določa, v kateri razdalji in kakšne zgradbe so dopustne v obližju železniških tirov. Kjer in kadar je nevarno, da se prenese ogenj z železniškega nasipa na sosedna kmetijska posestva, jih morajo lastniki sami zavarovati s pasom vzoranih brazd v širini najmanj 5 m.

■ Telefonski drog podrl. Matija Zagar, posestnik iz Dobrunje, je z natovorjenim vozom zavozil v telefonski drog ob Vilharjevi cesti ter ga podrl, radi česar so se potrgale telefonske žice. Zagar je vozil pesek iz gramozne jame in sta se na splašila konja. Poštna uprava trpi obšutno škodo, ki jo bo moral Zagar povrniti.

■ Konja z vozom vred padla v Ljubljani. Predvčeršnjim ob 13.30 uri sta hlapcu Antonu Koščak padla na Kodeljevem vprežena konja z vozom vred v globoko strugo Ljubljani, ki sta jo k sreči preplavala z vozom vred in se rešila na levi breg Ljubljane, Konja sta last prevoznika Leopolda Kosa v Mostah.

■ Slabo mu je postalo. Na Marjinem trgu je okoli 17. ure nenadoma postalo slabo 80-letnemu užitarju Francetu Šemetu iz Kamniške ulice. Padel je in se ni mogel več dvigniti. Z rešilnim vozom so ga odpeljali na njegov dom.

■ Tatyina obleke. Delavcu Martinu Lukežu v Rožni dolini 11/36 je bilo ukradeni več kosov ponošene obleke in 1 par črnih boksov čevljev v skupni vrednosti 450 Din. Tatvino je izvršil neki postopač iz Kamnika.

■ Tudi v mestni ogravalnici krađeje. V mestni ogravalnici je bilo ukradenih delavcu Francu Čimžarju 70 Din. Ker spi v ogravalnici do 60 delavcev, tatu niso mogli izslediti.

■ V čakalnici na glavnem kolodvoru okraden. Neki hrvaško govoreč, okoli 50 let star možki je v čakalnici na glav. kolodvoru ukradel iz žepa delavcu Mirku Moharju iz Obrežja, pošta Nevadinje, listnico z okoli 2000 Din, medtem, ko je Mohar spal. Policija je za držnim žeparjem, ki se je odpeljal proti Zidanemu mostu, izdala poternico in telefonično obvestila varnostne organe v Zidanem mostu in v Zagrebu.

Celje

■ Izročitev odlikovanj. Včeraj ob 9. je okoliški župan slovesno izročil odlikovanja večjemu številu gospodov, katerih imena smo že včeraj javili. Za odlikovanja se je v lepem govoru zahvalil g. Kukovec. — Ob 10. je na sreskem načelniku g. sreski načelnik dr. Hubad izročil odlikovanja sledečim gospodom: mestnemu načelniku dr. Goričanu ter ravnatelju Smertniku red Jugoslovanske krone IV. stopnje, gg. dr. Kalan, Cukala, Omladič, Fazarine, Stermečki, Plavšak, Podgrajski in Mahen pa so dobili red Jugoslovanske krone V. stopnje. — G. dr. Goričan se je v imenu vseh odlikovancev zahvalil z lepim govorom ter prosil g. sreskega načelnika, naj tolači to zahvalo na najvišjem mestu.

■ Iz državne službe. Sreski podšumar g. Pavlin Emil je premeščen iz Baranje k sreskemu načelniku v Celju.

■ Občni zbor Obrtnega društva se je vršil v soboto v novem Obrtnem domu. Zbor je otvoril in vodil predsednik g. Kukovec, tajništvo poročilo je podal g. Zabkar. Društvo šteje 112 članov. Lani se je vse delovanje društva usmerilo na nakup hiše za Obrtni dom in nje adaptacije, ki se baš te dni končuje. Društvo se je tudi na odločilnih mestih zavzelo za odpravo obratništvu toliko škodljivega šušmarstva, toda prizadevanja niso imela zaželjenega uspeha. V novi odbor so bili izvoljeni g. Kukovec kot predsednik in gg. Golčer, Holobar, Lečnik, Vrenko, Kovač, Zohar in Hohnjec kot odborniki.

Moderne, dobre in cene cevlje kupite v Celju na Kralja Petra cesti 29 pri

M. Strašek

v novi trgovini.

■ Mestna knjižnica na veliko soboto in velikončno nedeljo ne bo poslovala, zato pa bo na veliki četrtki izjemoma odprta od 17. do 21.

■ Prava kraška burja je v ponedeljek razsajala po Celju. V noči od ponedeljka na torek je ponekod v hišah zmrlin vodovod, kar se letos niti pozimi ni zgodilo. Včeraj jutraj so številne lastavice priletale v stanovanja, ker jih je burja pregnala iz njihovih gnezd.

■ Razstava preprog. Včeraj in danes so v vestibulu Mestnega gledališča razstavljene preproge banovinske tkalnice preprog v Sarajevu. Preproge se lahko kupijo tudi na obroke.

■ Ukinitve telefonske sekcije. — Z današnjim dnem je bila ukinjena telefonsko-telegrafska tehnična terenska sekcija v Celju. Ukinitve je za Celje in njegovo gospodarsko življenje obšutna izguba.

Maribor

m Odbor Sokola-Matice bo imel jutri 2. aprila ob 20. uri redno sejo. Zdravo! Starosta.

m Podružnica društva državnih vpokojencev v Mariboru daje pojasnila in nasvete v druženih in stanovskih zadevah vsako sredo od 3. do 4. ure popoldne v posebni gostilniški sobi nabavljalne zadruge. Tam sprejema tudi nove člane in izdaja članske izkaznice, na katerih so označene vse ugodnosti za člane.

m Za kmetijsko zbornico. Deputacija županov gornjega Dravskega polja, ki je izročila lani spomenico zaradi tovrnega kolodvora v Hočah, ki je sedaj dovoljen, je započela prav tako tudi akcijo za osnove kmetijske zbornice. Kakor doznavamo, bo to svojo akcijo v kratkem ponovila.

m Poslovilni večer g. Ivelje. Uprava Narodnega gledališča nas naproša, da v pojasnilo javnosti ugotovimo, da je storila vse, da bi se tenoristu g. Stjepanu Ivelji, ki odhaja danes v Ljubljano, kjer je angažiran, dovolil poslovilni večer. Po določilih gledališkega zakona pa je morala za dovoljenje zaprositi ministristvo prosvete, oddelek za gledališča, toda dobila je negativen odgovor. Kljub temu je prošnjo ponovila, a rešitev je ostala ista. Tako bi bila mogla dovoliti g. Ivelji poslovilni večer samo na njegove lastne stroške in šele po Veliki noči, kar pa je g. Ivelja odklonil. Uprave tedaj na vsem tem ne zadene nobena krivda.

m Kje je umrla sv. Elizabeta Ogrska? Tukajšnji »Večernik« je objavil 21. t. m. članek o sv. Elizabeti Ogrski, v katerem se trdi, da je ta svetnica umrla v Mariboru dne 19. novembra 1231. Resnica o sv. Elizabeti pa je drugačna. Rojena je bila l. 1207 v Bratislavi kot hči ogrskega kralja Andreja II., l. 1221 se je poročila z deželnim grofom Ludvikom Thüringenskim, l. 1227. je postala vdova in njen svak jo je izgnal. Revna in zapuščena, toda kot tolažnica siromakov, se je naselila v Marburgu na Lahni v Nemčiji, kjer je tudi umrla. Tedaj kraj njene smrti ni naš slovenski Maribor, ampak nemški Marburg, znano vseučiliško mesto.

m Slovensna otvoritev Dupleškega mostu. Dupleški most čez reko Dravo, ki je zvezal gore in Dravsko polje s Slovenskimi gorami, je bil lani vsled neugodnega vremena samo tih

dovoljen za promet. Slavnostna otvoritev in blagoslovitev, združena z veliko ljudsko veselico v Spodnjem Dupleku, pa bo letos po Veliki noči. Povabljeni bodo poleg okoličanov tudi zastopniki oblasti itd.

m Mlekarije stakajo. Kakor znano, je tržno nadzorstvo prepovedalo za Veliko noč vsako povišanje cen mleka in smetane. Mleko se sme prodajati le po 3 Din, smetana pa po 12 Din liter. Mlekarije pa so zaradi tega začele stavkati in jih je vsak dan manj na trgu. Včeraj je bilo mleka na trgu nenavadno malo in ga je kmalu zmanjkalo, vendar pa se ta svojevrstna stavka najbrže ne bo dolgo vzdržala.

m Smrti. Pretekli teden so v Mariboru umrli: Ivan Konjšček, tesar, star 57 let; Karel Robač, posestnik in pekovski mojster, 47 let; Jakob Čaks, kapetan v pokoju, 56 let; Rudolf Ferš, sin delavca, 2 meseca; Alojzija Wurzingereva, rojena Meistrova, posestnica, 73 let; Marija Schurmannova, rojena Voglenova, posestnica, 62 let; Marija Koslerjeva, rojena Schultzejeva, zasebnica, 73 let; Julija Marijeva, učenka, 12 let; Vincenc Muršec, posestnik, 34 let; Gabriela Poslova, rojena Leskovarjeva, ovdovela Lani-plova, 60 let; Ivana Kalunderjeva, rojena Smoknikova, posestnica, 57 let; Herman Grate, sin tkalca, 1 mesec in Franc Vampel, sin delavca, 4 mesece. — Naj v miru počivajo!

m Avtomobil v ognju. Slavko Birtič, mesar in gostilničar v Hrastniku se je v ponedeljek s šoferjem Josipom Osterškom in posestnikom Rudolфом Napredom mudil po opravkih v Slovenskih gorah, kjer je nakupoval vino. Na tovrnem avtomobilu je vozil na povratku skozi Maribor tudi sod 300 litrov vina. Ker mu je zmanjkalo bencina, se je malo pred 20. uro ustavil pri Pelikanovi črpalki na Kralja Petra trgu. Šofer pri dotakanju bencina motorja ni ustavil, zato je nenadoma nastal ogenj, ki je objel ves prvi del avtomobila. Navzoči policijski stražnik je nemudoma pozval gasilce, katerim se je kmalu posrečilo ogenj zadušiti, vendar pa je sprednji del popolnoma uničen. Mimo tega se je pri razlaganju deloma pokvaril tudi sod in je polovica vina iztekla. Nadalje se je nekoliko poškodovala tudi bencinska črpalka. Celokupna škoda znaša kar 30.000 Din, a najhuje je, da lastnik ni zavarovan.

Kranj

Slovesna izročitev odlikovanj. V ponedeljek dopoldne je bila v uradu sreskega načelnika slovesna izročitev odlikovanj, ki so jih odlikovanci dobili ob priliki krsta najmlajšega kraljeviča oziroma izročitve novih polkovnih zastav 6. septembra 1930. Nagovoril jih je sreski načelnik g. Josik Znidaršič, ki je podčrtoval potrebo po složenem delu za državo v smislu 6. januarja. Zahvalil se mu je v imenu odlikovancev župan g. Ciril Pirc — jugoslovansko krono IV. stopnje — in odlikovani kranjski župan g. Pirc Ciril, šenčurski župan g. Piber Ivan in starešina kranjske sokolske župe g. Sajovic Janko; z redom sv. Save IV. stopnje in jugoslovansko krono V. stopnje g. Detela Oton, veleposestnik v Predvorju in g. Šavnik Franc, mag. phar., v Kranju; z jugoslovansko krono V. stopnje g. Brodar Ivan, bivši narodni poslanec iz Hrastja, g. Burger Josip, župan iz Smlednice, g. Fock Makso, tovarnar v Kranju, Mayr Mavricij, načelnik požarne brambe; z redom sv. Save V. razreda g. Azman Franc, trgovec, g. Holčaker Franc, dentist, g. Pučnik Konrad, posestnik, g. Tavčar Ivan, cestni mojster; vsi v Kranju; g. Jereb Ivan, župan v Velesovem, g. Murnik Andrej, župan v Cerkljah; g. Tiringer Franc, župan v Mavčičah in g. Kern Ivan, trgovec v Cerkljah. Nekateri župani in posestniki iz okolice so bili odlikovani z zlato oziroma srebrno medaljo za državljanske zasluge, drugim pa je izročil odlikovanje sreski načelnik ob priliki obiskov v posameznih občinah.

Laško

V Jegovčah je umrl v nedeljo jutraj v 74. letu starosti posestnik Franc Manfred. V Rečici je pa umrl na svojem posestvu vpokojeni cestar Jakob Šipek v 68. letu. Bil je vsled svoje skromnosti in poštenosti prav priljubljen. Naj počivata v miru.

Nova industrija. V nedeljo se je otvorila v Bobekovi hiši podružnica Batove tovarne s čevlji. Če pomislimo, da je pri nas 12 čevljarstev, da je Laško z industrijo precej slabo založeno in da se pri nas menda ničesar ne drži, smo tudi na to in s takim strahom pričakovano novotarijo prav radovedni.

Poroka. Na velikonočni ponedeljek bosta pri nas poročena mizaraki mojster g. Peter Hrastelj in gdč. Albina Potokarjeva, uradnica okrajnega cestnega odbora. Mlademu paru želimo obilo sreče.

Žužemberk

Izročitev odlikovanj. 23. t. m. je izročil sreski načelnik g. Logar v tukajšnjem občinskem uradu odlikovanja. Odlikovani so bili: g. De-reani Jakob, trgovec in posestnik v Žužemberku (red Sv. Save 4. reda), Stupica Jože, posestnik iz Žužemberka in Rus Franc, posestnik iz Zazare (zlate svetinje za državljanske zasluge). K odlikovanju iskreno čestitamo.

Težka telesna poškodba. V četrtak se je težko ponesrečil Rajfer Franc, posestnik iz Ilinj. Pri delu mu je spodletelo dleto in mu prese-kalo levo oko. Ker je poškodba resnega značaja in je v nevarnosti tudi drugo oko, je odšel v nadaljnjo zdravljenje v ljubljansko bolnico.

Smrtina kosa. Po daljšem bolehanju je umrla 28. t. m. Ivana Pasar. Naj v miru počiva! Preostali naše sožalje.

Premestitev. Službeno je premeščena iz tuk. osnovne ljudske šole v Veliki Gaber gdč. Ambrožič Branka.

Središče ob Dravi

V petek 27. p. m. je po dolgem bolehanju umrla gospa Ivanuša Rozina, posestnica v Središču ob Dravi. Pokojnica je bila vneta sokolska delavka in je vso svojo deco, 7 po številu, vzgojila v dobrem sokolskem duhu. Številni pogrebi, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti, so dokazali, koliko ljubezni je vživala pokojnica med nami. Ob odprtem grobu se je v ganljivih besedah poslovil od pokojne sestre načelnik Sokola S. Vittori. Se enkrat, draga sestra, zadnji kola S. Vittori. Službeno je premeščena iz tuk. osnovne ljudske šole v Veliki Gaber gdč. Ambrožič Branka.